

Kallelse till Socialnämnden

Ordinarie ledamöter kallas till sammanträde med Socialnämnden, Torsdag den 15 september 2022, kl 09:00. Näset, Lindesbergs kommunhus

Ledamot som är förhindrad att delta, bör själv kalla sin personlige ersättare.

OBS! Tänk på våra allergiker och använd inte starkt doftande sprayer, parfymer eller rakvatten!

Mathz Eriksson

Jessica Brogren

Ordförande

Sekreterare

Ledamöter

Ersättare

Elin Axelsson, v ordförande (S)

Ingela Gyllenbacka (S)

Bo Stenberg (S)

Libaan Mohamoud (S)

Ulla Lundqvist (S)

Vera Peci (S)

Tuula Marjeta (C)

Linda Palm (C)

Mathz Eriksson, ordförande (C)

Maria-Pia Karlsson (C)

Marie Lindh (V)

Annika Himmerfält (V)

Monika Klockars (M)

Göran Gustavsson (M)

Bertil Jansson (M)

Stina Sundling (L)

Margareta Andergard (KD)

Ingalill Lennartdotter (MP)

Björn Larsson (-)

Tom Persson (SD)

Jari Mehtäläinen (SD)

Fredrik Rosenbecker (SD)

Föredragningslista

Nr.	Ärende	Dnr
	Val av justerare	
	Beslutsärenden	
1.	Dataskyddsbudets årsrapport 2021	SN 2022/53
2.	Uppdrag från kommunstyrelsen om att utvärdera möjligheterna med att ansluta hushåll med fiber som ett komplement till traditionell omsorg	
3.	Socialnämndens och tillväxtnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser	SN 2022/61
4.	Sammanställning ej verkställda beslut kvartal 2, 2022	SN 2022/68
5.	Tillägg Delegationsordning socialnämnden 2022	SN 2022/34
6.	Externa placeringar augusti	SN 2020/106
7.	Information från verksamheten augusti 2022	SN 2022/5
8.	Information från ordförande	
9.	Delegationsärenden	
10.	Meddelanden	

Från: Kommun
Skickat: den 13 april 2022 11:44
Till: Bun; Socialförvaltningen
Ämne: KS 2022/37-3 - Protokollsutdrag från Kommunstyrelsens sammanträde den 29 mars 2022 - Dataskyddsombudets årsrapport 2021
Bifogade filer: Protokollsutdrag från Kommunstyrelsens sammanträde den 29 mars 2022 - Dataskyddsombudets årsrapport 2021.pdf
Kategorier: Frågat om

Kommunstyrelsen**Sammanträdesdatum**

2022-03-29

§48/22**Dnr: KS 2022/37****Dataskyddsombudets årsrapport 2021****Beslut**

Kommunstyrelsen tackar för informationen.

Ärendebeskrivning

År 2020 ingick Hällefors kommun, Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun, Nora kommun och Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen (förbundet) ett avtal om samverkan i personuppgiftsfrågor, dataskydd och dataskyddsombud.

Denna rapport är framtagen av dataskyddsombudet för Lindesbergs kommun.

Rapporten inleds med en uppföljning av de mål som inkluderats i dataskyddsombudets årsrapport för år 2020. Därefter följer en utvärdering av de personuppgiftsansvarigas arbete med personuppgifter och dataskyddsfrågor under år 2021. Utvärderingen är uppdelad i olika delområden som rör grundläggande krav i GDPR.

Förslag till åtgärder i denna rapport är markerade med röd text.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen besluta

1. Tacka för informationen.

För kännedom:

Dataskyddsombud, Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen

LINDEBERGS
KOMMUN

Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

27 (46)

Sammanträdesdatum

2022-03-29

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

**Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen
Administrativa enheten**

Nathalie Holvik
Tfn. 0581-83064
dataskyddsbud@sb-bergslagen.se

Dataskyddsbudets årsrapport 2021

Dataskyddsbudets rapport till Lindesbergs kommun avseende år 2021.

1. Inledning

År 2020 ingick Hällefors kommun, Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun, Nora kommun och Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen (förbundet) ett avtal om samverkan i personuppgiftsfrågor, dataskydd och dataskyddsbud.

Denna rapport är framtagen av dataskyddsbudet för Lindesbergs kommun. Skyldigheten att författa denna rapport framgår av artikel 29- arbetsgruppens Riktlinjer om dataskyddsbud, 16/SV, WP 243 rev. 01.¹

Förslag till åtgärder i denna rapport är markerade med röd text.

Det finns ingen vägledning om vad dataskyddsbudets rapport ska innehålla, varken i dataskyddsförordningen eller i vägledningarna från Integritetsskyddsmyndigheten (IMY), eller andra myndigheter. Utgångspunkten för rapporten bör dock vara vad rollen som dataskyddsbud innefattar. Enligt dataskyddsförordningen (GDPR) ska ett dataskyddsbud bland annat:

- Samla in information om hur organisationerna behandlar personuppgifter
- Kontrollera att organisationerna följer GDPR och interna bestämmelser
- Informera och ge råd inom organisationerna

Dataskyddsbud ska också:

- Ge råd om konsekvensbedömningar
- Vara kontaktperson för IMY

¹ Arbetsgruppen inrättades enligt artikel 29 i direktiv 95/46/EG, det gamla direktivet som låg bakom tidigare personuppgiftslagen. Den var ett oberoende rådgivande EU-organ i frågor rörande dataskydd och integritet. Denna arbetsgrupp har i och med GDPR nu upphört och ersatts av EU-organet Europeiska dataskyddsstyrelsen, som inrättades i och med GDPR, med liknande arbetsuppgifter som tidigare arbetsgruppen. Europeiska dataskyddsstyrelsen ska bland annat bestå av chefen för en tillsynsmyndighet per varje EU-land.

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnr
Samhällsbyggnad Bergslagen 711 80 Lindesberg	Prästgatan 6 Lindesberg	0581-810 00 vxl	info@sb-bergslagen.se	212000-2015

- Vara kontaktperson för de registrerade och personalen inom organisationerna
- Samarbeta med IMY, till exempel vid inspektioner

Upplägg

Rapporten inleds med en uppföljning av de mål som inkluderats i dataskyddsbudets årsrapport för år 2020.

Sedermera följer en utvärdering av de personuppgiftsansvarigas arbete med personuppgifter och dataskyddsfrågor under år 2021. Utvärderingen är uppdelad i olika delområden som rör grundläggande krav i GDPR.

2. Uppföljning av dataskyddsbudets årsrapport 2020

I dataskyddsbudets årsrapport 2020 lyftes målsättningar som innefattar bland annat tillsättandet av en dataskyddsgrupp bestående av samordnare med en nyckelroll i det operativa arbetet med personuppgiftsfrågor och dataskydd.

Dataskyddsbudet hade även som målsättning att utföra två planerade granskningar. Målbilden inkluderade även utbildningsinsatser inom verksamheterna, samt behovsinventering genom besök av dataskyddsbudet.

Arbetet med dessa mål presenteras i nedanstående stycken.

2.3 Kommunövergripande dataskyddsgrupp

Under år 2021 har det tillsatts en kommunövergripande dataskyddsgrupp. Gruppen är ett gemensamt nätverk för personuppgifts- och dataskyddsfrågor och består av dataskyddsbudet, och en personuppgiftssamordnare från respektive samverkanskommun, samt Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen.

Den kommunövergripande dataskyddsgruppen sammanträder en gång i månaden och hade sitt första möte den 15 april 2021. Under dessa möten diskuteras bland annat kommungemensamma behov. Dataskyddsbudet håller i omvärldsbevakning och informerar personuppgiftssamordnarna om rättsläget. Dataskyddsbudet har bland annat gått igenom prejudicerande domar från EU-domstolen, tillsynsbeslut från IMY och vägledning från den europeiska dataskyddsstyrelsen.

2.4 Lindesbergs kommuns dataskyddsgrupp

Under år 2021 har det även tillsatts en intern dataskyddsgrupp inom Lindesbergs kommun. Gruppen består av personuppgiftssamordnare från samtliga personuppgiftsansvariga som omfattas av samverkansavtalet i Lindesbergs kommun. Dataskyddsbudet deltar som representant i egenskap av rådgivare samt för att bidra till gruppens kompetensutveckling.

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnr
Samhällsbyggnad Bergslagen 711 80 Lindesberg	Prästgatan 6 Lindesberg	0581-810 00 vxl	info@sb-berglagen.se	212000-2015

När gruppen sammanträder diskuteras bland annat gemensamma behov och uppdrag som ska utföras inom respektive verksamhet.

2.5 Granskningar

Dataskyddsbudet planerade att utföra två granskningar under år 2021. Den första granskningen var tänkt att fungera som en inventering av överföringar av personuppgifter till tredjeland, samt en bedömning av överföringarnas laglighet.

Granskningen har dock inte kunnat färdigställas ännu. Anledningen till detta är dels att det har varit en stor utmaning få in material och underlag från de personuppgiftsansvariga, dels att dataskyddsbudet har varit tvungen prioritera akuta ärenden och händelsestyrda behov efter att materialet inkom till ombudet.

I den andra planerade granskningen fokuserade dataskyddsbudet på huruvida de personuppgiftsansvariga har upprättat registerförteckningar och om de har infört rutiner för uppdatering av dessa register. Denna granskning har vävts in i denna rapport och beskrivs mer utförligt under avsnitt 4.

Dataskyddsbudet har även utfört behovsstyrda granskningar löpande. Dessa granskningar har bland annat innefattat personuppgiftsbiträdesavtal, informationstexter till registrerade och insamling av cookies som sker via kommunens hemsida.

2.6 Utbildningar och besök

Dataskyddsbudet har noterat ett stort utbildningsbehov inom kommunen. Dock har möjligheterna till både besök och utbildningar försvårats i och med de restriktioner som har varit rådande med anledning av Covid-19.

Dataskyddsbudet upplever även att hög arbetsbelastning inom verksamheterna har gjort det svårt för dem att sätta av tid till utbildningar. Frågan om utbildningsbehov och möjligheterna till att boka verksamhetsanpassade utbildningar aktivt lyfts av Dataskyddsbudet i den kommunövergripande dataskyddgruppen, den interna dataskyddgruppen i Lindesbergs kommun, samt i övriga ärendekontakter.

Den interna dataskyddgruppen planerade in en grundläggande utbildning i personuppgiftsbehandling som skulle ha hållits i november år 2021. Med anledning av att dataskyddsbudet var sjukskriven fick utbildningen dock skjutas upp och den genomfördes istället den 2 februari 2022.

Besök och möten har främst skett digitalt i samband med pågående ärenden hos verksamheterna. Dessa besök har lett till en större insyn i verksamheterna och hur de jobbar med dataskyddsfrågor.

Dataskyddsbudet har noterat att frågor som rör dataskyddsfrågor

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnr
Samhällsbyggnad Bergslagen 711 80 Lindesberg	Prästgatan 6 Lindesberg	0581-810 00 vxl	info@sb-bergslagen.se	212000-2015

ofta kommer in sent i processerna och ett ärende som rör en fråga ofta leder till att fler frågor behandlas då det grundläggande arbetet som ska utföras innan en behandling påbörjas ofta saknas.

3. Utvärdering av arbetet med dataskyddsfrågor under år 2021

Inför upprättandet av denna årsrapport har dataskyddsbudet haft ett avstämningsmöte med kanslichefen i Lindesbergs kommun. Inför mötet skickade dataskyddsbudet nedanstående frågeställningar till kanslichefen. Under mötet svarade kanslichefen på frågorna och fick sedan tillfälle att lämna övriga kommentarer om hur denne upplever att arbetet med dataskydd och personuppgiftsfrågor fungerar inom kommunen.

Dataskyddsbudet tog anteckningar under mötet och skickade sedan dessa för eventuella synpunkter till kanslichefen. Inga synpunkter har inkommit.

Utifrån svaren på frågorna har dataskyddsbudet tittat på eventuella brister utifrån relevanta krav i GDPR, samt lämnat rekommendationer med åtgärdsförslag.

4. Har alla personuppgiftsansvariga i Lindesbergs kommun upprättat en registerförteckning?

Enligt GDPR är alla personuppgiftsansvariga skyldiga att föra ett register över behandlingar av personuppgifter, en så kallad registerförteckning. Registret ska upprättas skriftligen, vara tillgängligt i elektroniskt format och hållas uppdaterat. På begäran ska registret göras tillgängligt för tillsynsmyndigheten, IMY.

Samtliga personuppgiftsansvariga har upprättat en skriftlig registerförteckning som finns tillgänglig i elektroniskt format.

Kanslichefen har ingen vetskap om någon av de personuppgiftsansvariga har en rutin för uppdatering av registerförteckningen.

Samtliga personuppgiftsansvariga arbetar för närvarande med att föra över sina registerförteckningar i verksamhetssystemet Stratsys. Lindesbergs dataskyddsgrupp planerar att ha avstämning gällande arbetet med registerförteckningarna den 4 maj.

Rekommendation:

Dataskyddsbudet rekommenderar att de personuppgiftsansvariga inför rutiner för uppdatering av registerförteckningen i de fall sådana rutiner saknas.

5. Hur många personuppgiftsincidenter har inträffat under år 2021?

En personuppgiftsincident är en säkerhetsincident som kan innebära risker för människor. Riskerna kan innebära att någon förlorar kontrollen över sina personuppgifter eller att personens rättigheter

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnr
Samhällsbyggnad Bergslagen 711 80 Lindesberg	Prästgatan 6 Lindesberg	0581-810 00 vxl	info@sb-bergslagen.se	212000-2015

kränks. Exempel på risker som en personuppgiftsincident kan innebära är:

- Diskriminering, identitetsstöld, bedrägeri, skadlig ryktesspridning
- Finansiell förlust
- Brott mot sekretess eller tystnadsplikt

En personuppgiftsincident har till exempel inträffat om uppgifter om en eller flera registrerade personer har:

- Blivit förstörda
- Gått förlorade på annat sätt
- Kommit i orätta händer

Det spelar ingen roll om incidenten har skett oavsiktligt eller med avsikt. I båda fallen är det en personuppgiftsincident.

En personuppgiftsincident kan få allvarliga konsekvenser för registrerade personer. De kan råka ut för till exempel ekonomisk skada eller kränkning av sina friheter och rättigheter. En personuppgiftsincident som inte hanteras på ett lämpligt sätt kan också påverka tilltron till den verksamhet som behandlar personuppgifter. Det kan även leda till sanktionsavgifter.

Under år 2021 har 23 stycken personuppgiftsincidenter har inrapporterats i Lindesbergs kommun.

Rekommendation:

Se samlad rekommendation gällande personuppgiftsincidenthantering under avsnitt 7.

6. Hur många personuppgiftsincidenter har anmälts till IMY?

Personuppgiftsansvariga måste anmäla vissa typer av personuppgiftsincidenter till IMY. En anmälan ska göras såvida det inte är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter.

Anmälan ska göras inom 72 timmar efter det att personuppgiftsincidenten har upptäckts. Anmälan gör det möjligt för IMY att bland annat bevaka vad den personuppgiftsansvarige gör för att motverka negativa effekter av incidenten.

3 stycken personuppgiftsincidenter har anmälts till IMY. IMY utreder fortfarande två av incidenterna och har avslutat ett av ärendena utan vidare utredning.

Rekommendation:

Se samlad rekommendation gällande personuppgiftsincidenthantering under avsnitt 7.

7. Finns det rutiner för incidenthantering?

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnr
Samhällsbyggnad Bergslagen 711 80 Lindesberg	Prästgatan 6 Lindesberg	0581-810 00 vxl	info@sb-bergslagen.se	212000-2015

För att kunna leva till skyldigheterna i GDPR är det viktigt att verksamheter som behandlar personuppgifter har rutiner på plats för att kunna upptäcka, rapportera och utreda personuppgiftsincidenter.

Det finns en gemensam rutin för hur personuppgiftsincidenter ska hanteras inom kommunen. Rutinen uppdaterades i slutet av förra året. Kanslichefen menar att den nya rutinen inte tillämpas fullt ut. Förankring av rutinen bör därför ske i Lindesberg kommuns interna dataskyddsgrupp.

Kanslichefen upplever att verksamheterna är bra på att hantera personuppgiftsincidenter, men att det finns brister i hur incidenterna dokumenteras då det i vissa fall saknas dokumentation av ställningstaganden i förhållande till incidenter.

Rekommendation:

Dataskyddsbudet har noterat denne inte informerats om samtliga personuppgiftsincidenter.

I och med detta kan ombudet inte uttala sig om de bedömningar som har gjorts i dessa ärenden. Dock skulle det faktum att endast tre incidenter har anmälts till IMY vara en indikation på att felbedömningar har gjorts i vissa fall.

Dataskyddsbudet instämmer i kanslichefens bedömning om att den nya rutinen bör förankras i Lindesbergs kommuns dataskyddsgrupp. Detta bör leda till en ökad medvetenhet om kraven i GDPR, samt att dataskyddsbudet informeras och konsulteras i större omfattning.

8. Finns det rutiner i förhållande till de registrerades rättigheter (registerutdrag, radering, rättelse etc.)?

Registrerade har ett antal rättigheter enligt GDPR. Personuppgiftsansvariga har ett ansvar för att kunna hantera begäranden om att utöva dessa rättigheter när någon begär det.

Rättigheterna utgörs av:

- Rätten till information
- Rätten till tillgång/registerutdrag
- Rätten till radering
- Rätten till begränsning av behandling
- Rätten till dataportabilitet
- Rätten att inte bli föremål för automatiserade beslut

Rätten till information behandlas särskilt i nästkommande stycke.

Under de förutsättningar som anges i GDPR ska den personuppgiftsansvarige antingen gå den registrerades begäran till mötes eller avslå den registrerades begäran.

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnr
Samhällsbyggnad Bergslagen 711 80 Lindesberg	Prästgatan 6 Lindesberg	0581-810 00 vxl	info@sb-bergslagen.se	212000-2015

Personuppgiftsansvariga ska hantera en begäran så snabbt som möjligt, men måste agera på begäran senast en månad efter att den inkom. Tidsfristen får vid behov förlängas med två månader.

Om tidsfristen förlängs måste den personuppgiftsansvarige informera den registrerade om förlängningen och orsaken till förseningen senast en månad efter att begäran inkom.

Kanslichefen uppger att det finns en rutin för hur begäranden om registerutdrag ska hanteras. Det saknas dock rutiner för hur resterande rättigheter ska hanteras.

Rekommendation:

Dataskyddsbudet rekommenderar att de personuppgiftsansvariga tar fram rutiner som beskriver hur respektive rättighet ska hanteras. Detta för att motverka att den personuppgiftsansvariga inte lyckas hantera en begäran inom den lagstadgade tidsfristen.

Avsaknaden av rutiner ställer även höga krav på kunskap hos den enskilda medarbetaren som tar emot en begäran. Utan rutiner finns det således även en risk att en förfrågan inte identifieras som en begäran utifrån GDPR, vilket kan leda till att den inte behandlas alls, alternativt att hanteringen försenas.

Framtagande och implementering av rutiner bör kunna minska dessa risker.

9. Hur har personuppgiftsansvariga inom Lindesbergs kommun gjort med informationstexter till sina registrerade?

De registrerade har rätt att få information när hens personuppgifter behandlas. Information om personuppgiftsbehandlingen ska lämnas av den personuppgiftsansvarige både när uppgifterna samlas in och när den registrerade annars begär det.

Informationen ska tillhandahållas skriftligt, eller i någon annan form, inbegripet när så är lämpligt, i elektronisk form. Det finns också krav på att informationen ska ges ett tydligt och enkelt språk.

I GDPR anges utförligt vilken information som ska ges. Bland annat ska information lämnas om kontaktuppgifter till den personuppgiftsansvarige, den rättsliga grunden för och ändamålet med behandlingen.

På Lindesberg kommuns hemsida finns det generell information om hur personuppgifter behandlas inom kommunen och dess verksamheter. Dataskyddsbudet har granskat och bedömt innehållet och utformningen av informationen om personuppgiftsbehandling och insamling av cookies utifrån kraven i dataskyddsförordningen och lagen om elektronisk kommunikation. I samband med granskningen har

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnr
Samhällsbyggnad Bergslagen 711 80 Lindesberg	Prästgatan 6 Lindesberg	0581-810 00 vxl	info@sb-bergslagen.se	212000-2015

ombudet lämnat en del ändringsrekommendationer. Dessa finns i ett separat ärende (dnr A-2021-112).

Dataskyddsbudet kommer att gå igenom rekommendationerna med kommunens webbadministratör och kansliets personuppgiftssamordnare som ska se över möjligheterna till ändringar i enlighet med rekommendationerna.

På kommunens intranät finns det en mall med information om vad de registrerade har rätt till för information när det kommer i förhållande till specifika behandlingar. Kanslichefen saknar dock vetskap om huruvida verksamheterna använder sig av mallen eller inte.

Rekommendation:

Dataskyddsbudet rekommenderar att informationstexterna på kommunens hemsida ändras i enlighet med ombudets tidigare rekommendationer i ärende A-2021-112.

För att kunna garantera att informationskraven följs så rekommenderar dataskyddsbudet även att verksamheterna tar fram och inför rutiner som kan användas för att informera registrerade när personuppgifter samlas in, samt hur rätten till information ska hanteras vid inkommande begäranden från registrerade.

10. Har Riktlinjen för behandling av personuppgifter antagits?

År 2020 ingick Hällefors kommun, Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun, Nora kommun och Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen (förbundet) ett avtal om samverkan i personuppgiftsfrågor, dataskydd och dataskyddsbud.

Enligt avtalet ska den internt framtagna Riktlinjen för behandling av personuppgifter (Riktlinjen) antas. Riktlinjen är ett dokument som konkretiserar målen i den redan antagna personuppgiftsstrategin. Riktlinjen innehåller även information om regler för hur personuppgifter får hanteras inom kommunen. Riktlinjen förtydligar även ansvarsfördelningen mellan de olika rollerna som verkar inom dataskyddsområdet.

Kanslichefen har informerat dataskyddsbudet om att Riktlinjen inte har antagits i Lindesbergs kommun. Kanslichefen att ta upp Riktlinjen i ledningsgruppen som får fatta beslut om antagande.

Rekommendation:

Då antagandet av Riktlinjen utgör ett av avtalsvillkoren i samverkansavtalet så rekommenderar dataskyddsbudet att Riktlinjen antas snarast.

Dataskyddsbudet bedömer även att ett antagande skulle kunna leda till effektivitetsvinster då Riktlinjen är ett värdefullt verktyg som kan underlätta för verksamheterna i deras hantering av personuppgifter.

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnr
Samhällsbyggnad Bergslagen 711 80 Lindesberg	Prästgatan 6 Lindesberg	0581-810 00 vxl	info@sb-bergslagen.se	212000-2015

Avsaknaden av ett dokument med samlad information innebär att det läggs ett stort ansvar på den enskilde medarbetaren vad gäller kunskap om kraven som rör personuppgiftsbehandling.

I sina kontakter med verksamheterna upplever dataskyddsbudet att verksamheterna ofta har svårt att identifiera var de kan hitta information om kraven i GDPR och hur de ska tillämpas. Detta leder ofta till att krav missas och att dataskyddsbudet involveras i ett sent skede i processerna.

Då Riktlinjen utgör en grund som verksamheterna kan stå på bör dess implementering på sikt kunna leda till en större medvetenhet i dessa frågor. Vilket i sin tur skulle kunna bidra till att personuppgiftsfrågor lyfts i ett tidigare skede och motverka att personuppgifter behandlas på ett felaktigt sätt.

Eftersom Riktlinjen även innehåller detaljerade beskrivningar om olika roller och ansvar skulle dess införande även kunna förhindra att frågor om personuppgiftsbehandling faller mellan stolarna på grund av oklarheter rörande ansvar.

11. Finns det personuppgiftsbiträdesavtal med samtliga personuppgiftsbiträden?

Om en personuppgiftsansvarig anlitar ett personuppgiftsbiträde som utför hela eller delar av personuppgiftsbehandlingen så ska hanteringen regleras genom ett personuppgiftsbiträdesavtal (eller en annan rättsakt). Avtalet ska vara bindande för den personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträdet.

Kanslichefen uppger att det inte finns personuppgiftsbiträdesavtal med samtliga personuppgiftsbiträden. Då det inte har gjorts någon närmare granskning är det dock oklart i vilken utsträckning sådana avtal saknas.

Rekommendation:

Dataskyddsbudet rekommenderar att de personuppgiftsansvariga gör en inventering av de personuppgiftsbiträden som används inom organisationerna och kontrollerar att personuppgiftsbiträdesavtal har upprättats med samtliga biträden.

I de fall sådana avtal saknas bör de personuppgiftsansvariga se över förutsättningarna för att ingå ett avtal, alternativt avbryta samarbetet med personuppgiftsbiträdet.

Dataskyddsbudet rekommenderar även att de personuppgiftsansvariga tar fram rutiner för hur verksamheterna ska gå tillväga när de anlitar personuppgiftsbiträden. Detta för att undvika att verksamheterna missar att ingå avtal när så krävs.

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnr
Samhällsbyggnad Bergslagen 711 80 Lindsberg	Prästgatan 6 Lindsberg	0581-810 00 vxl	info@sb-bergslagen.se	212000-2015

12. Övriga reflektioner från kanslichefen

Kanslichefen uppger att dataskyddsarbetet innebär en stor utmaning och att de som har utsetts till personuppgiftssamordnare har svårt att få tiden att räcka till. Kanslichefen anser också att det finns ett stort behov kompetenshöjning hos medarbetarna.

Kanslichefen tror även att antalet inträffade personuppgiftsincidenter kan vara högre än det antal incidenter som har anmälts. Anledningar till att incidenter inte anmäls skulle kunna vara kompetensbrist, men även att en del medarbetare kanske inte vågar anmäla inträffade incidenter.

13. Sammanfattande kommentarer

Dataskyddsbudets helhetsbedömning är att årsrapporten visar på att det finns brister i det grundläggande arbetet med frågor som rör personuppgiftsbehandling och dataskydd. För att åtgärda dessa brister rekommenderar dataskyddsbudet att de åtgärdsförslag som angetts ovan följs, samt att de personuppgiftsansvariga prioriterar kompetenshöjande insatser i alla led. Exempelvis genom att boka in utbildningar med dataskyddsbudet.

I de kontakter som dataskyddsbudet har haft med personuppgiftssamordnare och andra medarbetare så lyfts ofta tids- och resursbrist som en av de största utmaningarna med frågor som rör personuppgiftsbehandling och dataskydd.

Dataskyddsbudet rekommenderar därför att verksamheterna ser över om det finns möjlighet att tillsätta mer tid och resurser till dessa frågor.

Under år 2022 kommer dataskyddsbudet främst att fokusera på att ta fram verksamhetsspecifikt utbildningsmaterial, samt framtagande av övergripande vägledningsmaterial som kan användas som stödmaterial vid bland annat upprättandet av rutiner. Detta för att kunna möta de behov som finns inom verksamheterna

I tjänsten

Nathalie Holvik
Dataskyddsbud
Lindesbergs kommun

Denna handling är bekräftad digitalt och saknar därför namnunderskrift

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Organisationsnr
Samhällsbyggnad Bergslagen 711 80 Lindesberg	Prästgatan 6 Lindesberg	0581-810 00 vxl	info@sb-bergslagen.se	212000-2015

Denna behandling '§97/22 Uppdrag från kommunstyrelsen om att utvärdera möjligheterna med att ansluta hushåll med fiber som ett komplement till traditionell omsorg' har inget tjänsteutlåtande.

2022-09-07

SN 2022/61

Individ och familj
Inger Österberg
0581-812 17
inger.osterberg@lindesberg.se

Socialnämnden

Socialnämndens och tillväxtnämndens arbete med att få individer som uppstår ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

- Att anta förvaltningens yttrande som sitt och överlämnar till revisorerna i Lindesbergs kommun.

Ärendebeskrivning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lindesbergs kommun genomfört en granskning avseende ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser.

Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden och tillväxtnämnden säkerställer en ändamålsenlig process som leder till att individer som uppstår ekonomiskt bistånd får tillgång till arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Revisionen bedömer att nämnderna i allt väsentligt säkerställer ändamålsenliga processer som leder till att individer som uppstår ekonomiskt bistånd får tillgång till arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Ett fåtal punkter som socialnämnden får i uppdrag att arbeta vidare med. Revisorerna påvisar vikten av fortsatt arbete för de ca 30% av ärenden som idag inte har handlingsplaner.

- Förvaltningen jobbar fortsatt mot målet att de ärenden som kan ha handlingsplaner ska ha det under hösten -22. Arbetet sker genom att med kontinuitet följa upp varje ärende och vid ärendegenomgångar men även på APT. Dock kan alla ärenden inte ha handlingsplaner utifrån att många söker som nybesök och får avslag och inte blir fortsatt aktuella. På de ärenden som har permanenta försörjningshinder ca 10-talet ärenden, där har vi inte någon plan mot självförsörjning.

Revisionen rekommenderar utvärdering och uppföljning av fortsatta med FIA (Förutsättningar inför arbete).

- Tillsammans med Arbetsmarknadsenheten pågår ett analysarbete för att utreda om FIA är ett instrument som är ändamålsenligt och som kan bidra till högre effekter för försörjningsstödstagare. Under hösten kommer vi ta beslut om huruvida FIA ska vara ett instrument som vi

nyttjar för målgruppen eller om vi ska fokusera på andra, kvalitetssäkrade metoder

Revisionen rekommenderar socialnämnden att göra behovsanalys för ytterligare utveckling av förberedande insatser som kan bidra till stegförflyttning för de som står allra längst ifrån arbetsmarknaden.

- Försörjningsstöd kommer att göra en behovsanalys till hösten för att utreda om det finns behov av andra förberedande insatser som kan medföra stegförflyttning i ärenden som står långt ifrån arbetsmarknaden

Mladenka Gustavsson
Förvaltningschef

Inger Österberg
Handläggare

För åtgärd:

Enhetschef Försörjningsstöd

För kännedom:

Förvaltningschef

Verksamhetschef

Bilagor:

Socialnämnden

Sammanträdesdatum

2022-06-16

SN §71/22

Dnr: SN 2022/61

**Revisionsrapport Socialnämndens och
tillväxtnämndens arbete med att få individer som
uppstår ekonomiskt bistånd till
arbetsmarknadsinsatser**

Beslut

Socialnämnden beslutar att:

Ge i uppdrag till förvaltningschef i uppdrag att till beslutande socialnämnd i september 2022 besvara Revisionsrapport Socialnämndens och tillväxtnämndens arbete med att få individer som uppstår ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser.

Ärendebeskrivning

De förtroendevalda revisorerna i Lindesbergs kommun har genomfört en granskning avseende ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Granskningens syfte har varit att bedöma om socialnämnden och tillväxtnämnden säkerställer en ändamålsenlig process som leder till att individer som uppstår ekonomiskt bistånd får tillgång till arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Revisorerna önskar svar från socialnämnden och tillväxtnämnden senast 2022-09-21.

Meddelas för åtgärd

Förvaltningschef

För kännedom

Socialnämndens och tillväxtnämndens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser

Lindesbergs kommun

Maj 2022

Erika Brolin

Gustaf Almqvist

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lindesbergs kommun genomfört en granskning avseende ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden och tillväxtnämnden säkerställer en ändamålsenlig process som leder till att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får tillgång till arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att socialnämnden och tillväxtnämnden **i allt väsentligt** säkerställer en ändamålsenlig process som leder till att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får tillgång till arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning	
Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns rutiner rörande tillgång till arbetsmarknadsinsatser?	Delvis	
Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns etablerade samverkansstrukturer för arbetsmarknadsinsatser, inklusive en tydlig ansvarsfördelning?	Ja	
Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns former för uppföljning av arbetsmarknadsinsatser på individnivå?	Jaj	
Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden en tillfredsställande uppföljning och återrapportering av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat på en aggregerad nivå?	Jaj	

Rekommendationer

Mot bakgrund av granskningsresultatet vill vi lämna följande rekommendationer till nämnderna:

- Att så småningom utvärdera effekterna av FIA som instrument för förändringsarbete.
- Att se över de två rutindokumenterna *Rutiner för handläggning AME* samt *Gemensamma rutiner med SOC* med avseende på aktualitet och för att överväga

om det är möjligt att samla rutinerna i ett och samma dokument som också revideras regelbundet.

- Att fortsätta arbetet med samlade uppföljningar av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat, i syfte att kontinuerligt säkerställa att de insatser som ges motsvarar de behov som finns.
- Att socialnämnden genomför en behovsanalys för att se över om, och i så fall hur, förutsättningarna för exempelvis förberedande insatser som kan bidra till stegförflyttningar för de individer som står allra längst från arbetsmarknaden kan utvecklas ytterligare.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	5
Avgränsning	5
Metod	5
Begrepp i rapporten	5
Organisation	6
Granskningsresultat	7
Rutiner för arbetsmarknadsinsatser	7
Iakttagelser	7
Bedömning	10
Samverkansstrukturer och ansvarsfördelning	11
Iakttagelser	11
Bedömning	12
Uppföljning på individnivå	13
Iakttagelser	13
Bedömning	14
Uppföljning på övergripande nivå	14
Iakttagelser	15
Bedömning	17
Samlad bedömning	18
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	18

Inledning

Bakgrund

Cirka 198 000 hushåll fick ekonomiskt bistånd någon gång under år 2020, vilket motsvarar ungefär vart tjugonde hushåll. Något fler än hälften av alla vuxna biståndsmottagare uppbar ekonomiskt bistånd till följd av arbetslöshet.

Handläggning inom området ekonomiskt bistånd innebär ett dubbelt uppdrag. Det handlar dels om att utreda och pröva rätten till bistånd, dels att stötta individer till självförsörjning. Långvarigt behov av bistånd kan medföra ekonomiska svårigheter och socialt utanförskap med försämrad fysisk och psykisk hälsa. Det är därför centralt att arbeta förebyggande för att motverka detta.

Framgångsrika åtgärder i arbetet mot arbetslöshet ger arbetssökande möjligheter till en meningsfull sysselsättning i form av exempelvis utbildning, praktik eller arbete, samtidigt som kommunens kostnader för ekonomiskt bistånd kan minska. För att lyckas med detta krävs en fungerande samverkan med parter som exempelvis kommunal arbetsmarknadsverksamhet och Arbetsförmedlingen. För den som inte är redo för arbetsmarknaden kan behov finnas av samverkan med exempelvis hälso- och sjukvård och Försäkringskassan.

Oavsett orsak till uppbärande av bistånd är det av vikt att det finns en individuell planering mot egen försörjning och att uppföljning av insatserna sker.

De förtroendevalda revisorerna i Lindesbergs kommun har i sin risk- och väsentlighetsanalys funnit skäl att granska kommunens arbete med att få individer som uppbär ekonomiskt bistånd till egen försörjning.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden och tillväxtnämnden säkerställer en ändamålsenlig process som leder till att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får tillgång till arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning

För att besvara syftet har följande revisionsfrågor formulerats:

- Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns rutiner rörande tillgång till arbetsmarknadsinsatser?
- Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns etablerade samverkansstrukturer för arbetsmarknadsinsatser, inklusive en tydlig ansvarsfördelning?
- Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns former för uppföljning av arbetsmarknadsinsatser på individnivå?
- Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden en tillfredsställande uppföljning och återrapportering av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat på en aggregerad nivå?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Granskningen genomförs med utgångspunkt huvudsakligen i nedanstående revisionskriterier:

- 6 kap. 6 § kommunallagen (2017:725)
- Socialtjänstlagen (2001:453)
 - 3 kap. 5 § (socialnämndens insatser ska utformas tillsammans med den enskilde och vid behov i samverkan med andra samhällsorgan)
 - 4 kap. 4 § (nämnden får begära att den enskilde deltar i kompetenshöjande verksamhet)
 - 4 kap. 5 § (fortsatt försörjningsstöd får vägras om den enskilde avböjer deltagande i kompetenshöjande verksamhet)
- Socialstyrelsen: Ekonomiskt bistånd - Handbok för socialtjänsten (ISBN 978-91-7555-564-5)
- Lokala måldokument, riktlinjer, rutiner etc. som reglerar arbetet med den berörda målgruppen.

Avgränsning

Granskningen avgränsas till ovanstående revisionsfrågor. Granskningen avgränsas i huvudsak till år 2022.

Metod

- Genomgång av för granskningen relevanta dokument såsom exempelvis verksamhetsplaner, rutindokument, internkontrollplaner, protokoll, sammanställningar/utvärderingar etc.
- Genomgång av socialnämndens och tillväxtnämndens protokoll
- Intervjuer med följande funktioner:
 - Enhetschef med ansvar för ekonomiskt bistånd
 - Tre socialsekreterare
 - Enhetschef med ansvar för arbetsmarknadsinsatser
 - Fyra arbetsmarknadshandläggare

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Begrepp i rapporten

I denna rapport förekommer både begreppen ekonomiskt bistånd samt försörjningsstöd. Försörjningsstöd är den del av biståndet som ska tillgodose hushållets mer regelbundna utgifter per månad. Denna består av riksnormen och av fem olika kostnadsposter som ligger utanför riksnormen (boende, hushållsel, hemförsäkring, arbetsresor, fackförening och a-kassa). Ekonomiskt bistånd är samlingsbegreppet för försörjningsstöd och bistånd till livsföring i övrigt, dvs. kostnader som uppstår då och då (exempelvis tandvård, glasögon etc.).

Organisation

I Lindesberg har socialnämnden hand om individ- och familjeomsorg som bland annat innefattar försörjningsstöd, familjerätt, vård i familjehem och på institutioner samt förebyggande arbete bland ungdomar. Socialnämnden ansvarar också för stöd till personer med psykiskt funktionshinder samt för omsorgsverksamheten. Socialnämnden ansvarar vidare för vuxenomsorgen som bland annat omfattar särskilda boendeformer för äldre, hemtjänst och sjukvård.

Tillväxtnämnden ansvarar för bland annat vuxenutbildning, arbetsmarknad, kommunal kultur- och fritidsverksamhet och kommunens turismverksamhet. Förutom dessa områden ansvarar tillväxtnämnden även för insatser för att underlägga och påskynda den nyanländes etablering i samhället, biblioteksverksamhet, samordna medborgarservice samt planering och samordning av arbetslivsförberedande aktiviteter för ungdomar.

Socialnämnden ansvarar för all hantering av ekonomiskt bistånd och arbetet inom försörjningsstödsenheten leds av en enhetschef och består i övrigt av nio socialsekreterare, en administratör, en dödsboudredare och en budget- och skuldrådgivare. Två av socialsekreterarna arbetar i huvudsak med individer som är arbetshindrade och således står långt ifrån arbetsmarknaden, medan övriga arbetar med alla övriga målgrupper.

I försörjningsstödsverksamhetens verksamhetsberättelse för år 2021 framgår att en sjunkande trend avseende antalet biståndsmottagande hushåll noteras. I slutet av år 2021 fanns 354 aktuella ärenden, att jämföra med 420 ärenden vid samma tidpunkt föregående år. Vad gäller orsakerna till behov av bistånd framhålls ingen förändring kunna ses. Störst andel utgörs av arbetslösa (56 %), följt av arbetshindrade/sociala skäl (29 %) och sjukskrivna (6 %). Gruppen ensamstående män utan barn utgör den största gruppen som ansöker om bistånd.

I material som vi inom ramen för granskningen tagit del av framgår att cirka 30 % av de som kodats som arbetslösa (60-70 personer) var aktuella hos arbetsmarknadsenheten i september 2021. Övriga har i regel en pågående planering på annat håll, exempelvis inom ramen för arbetsmarknadspolitisk program via Arbetsförmedlingen. Utöver de individer som socialtjänsten anvisat, arbetar AME även med cirka 60 ärenden som anvisats från exempelvis Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan eller Region Örebro.

Arbetsmarknadsenheten (AME) finns organisatoriskt sett inom tillväxtnämndens ansvarsområde. Arbetet inom AME leds av en enhetschef och består i övrigt av 19 medarbetare, varav fyra är arbetsmarknadshandläggare, 4,5 tjänster är arbetscoacher som arbetar inom coachingteamet (se mer om detta senare i rapporten) och 0,5 tjänster samordnare inom coachingteamet. Övriga tjänster utgörs av flyktinghandläggare, verksamhetsstöd, arbetshandledare, projekthandläggare, arbetsgivarkoordinator samt

praktik- och feriesamordnare. Utöver de totalt 20 medarbetarna finns även en timanställd arbetshandledare i omfattningen cirka 50 %.

Granskningsresultat

Rutiner för arbetsmarknadsinsatser

Revisionsfråga 1: Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns rutiner rörande tillgång till arbetsmarknadsinsatser?

lakttagelser

Vid intervjuer beskrivs att ett omtag kring frågor som rör de två verksamheternas samverkan och gemensamma målsättningar påbörjades för några år sedan. Flertalet chefer och medarbetare i verksamheten är relativt nya, sedan något/några år tillbaka, vilket beskrivs ha medfört ett utvecklingsarbete som av de intervjuade uppfattas som positivt. Intervjuade socialsekreterare beskriver även att arbetsbelastningen upplevs ha minskat under det senaste halvåret, vilket lett till ökade möjligheter att arbeta aktivt för att stötta individer till egen försörjning.

I tillväxtnämndens verksamhetsberättelse för år 2021 framgår att året till stor del handlat om att sätta rutiner och komma igång igenom efter år 2020, som var starkt påverkat av pandemin och personalomsättning. Vidare beskrivs att efterfrågan på enhetens tjänster har ökat och det dagliga arbetet har försvårats av sjukfrånvaro och restriktioner i kombination med otillräckliga lokalutrymmen.

Ett ärendes gång

I granskningen beskrivs gången från det att en individ ansöker om bistånd till dess att denna kommer ut i någon form av arbetsmarknadsinsats. Enligt intervjuade anses det vara av vikt att tiden mellan ansökan och insats är så kort som möjligt, i de fall där bedömning görs att den enskilde är i behov av stöd för att nå arbetsmarknaden. Detta för att undvika passivitet under längre tid än nödvändigt. Mot bakgrund av detta uppmanas den enskilde så snart som möjligt efter genomförd utredning, vilken genomförs utifrån en gemensam mall som samtliga utredningar upprättas utifrån, att kontakta arbetsmarknadsenheten för att skriva in sig. I samband med detta fattar socialsekreteraren inom ekonomiskt bistånd ett beslut om kompetenshöjande insatser i enlighet med 4 kap. 4 § socialtjänstlagen¹. Ärendet fördelas sedan till arbetsmarknadshandläggare, som träffar den enskilde för kartläggningssamtal som syftar till att utmytna i ett beslut om vilken insats som anses vara mest lämplig utifrån individens behov. Kartläggningssamtalet genomförs utifrån en gemensam mall, som vi inom ramen för granskningen tagit del av, och berör bland annat nuvarande situation samt vilken hjälp den enskilde anser sig behöva för att komma vidare.

¹ 4 kap. 4 § SoL anger att "socialnämnden får begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i av nämnden anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd".

Vid intervjuer beskrivs att man inom arbetsmarknadsenheten haft begränsat med dokumenterade rutiner även om det operativa arbetet ändå fungerat väl. Vi har inom ramen för granskningen dock tagit del av några rutindokument avseende AME. I *Rutiner för handläggning AME* (daterade 2018-10-10) framgår bland annat arbetsgången för när ett ärende startas upp hos AME. Ett närliggande dokument är AME:s *Gemensamma rutiner med SOC* (datum för fastställande/senast reviderade saknas). Även i detta beskrivs exempelvis att en aktivitet ska påbörjas så snart som möjligt samt att närvaro/frånvaro ska noteras på alla deltagare.

Deltagande i arbetsmarknadsenhetens verksamhet

I försörjningsstödsverksamhetens rutindokument för *beställning/handläggning för deltagare i AME* (fastställt 2019-10-17) framgår att målgruppen för arbetsmarknadsenhetens verksamhet är alla som har en förmåga att nå en stegförflyttning och som inte har aktivitet/insats via annan aktör. Intervjuade beskriver att för att en individ ska vara aktuell för insats via arbetsmarknadsenheten arbetsförmåga på minst 25 %. För de individer som inte uppfyller detta men ändå är i behov av någon form av insats för att närma sig arbetsmarknaden finns det så kallade coachingteamet, bestående av arbetsmarknadshandläggare, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt Region Örebro Län. I teamet ingår även ytterligare tre närliggande kommuner². Samtliga arbetsmarknadshandläggare inom teamet finns dock organisatoriskt sett inom arbetsmarknadsenheten i Lindesbergs kommun, även om dessa arbetar mot samtliga fyra ingående kommuner. Coachingteamet, med målgruppen personer i åldern 18-65 år som är i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering, bedrivs i projektform och finansieras av Samordningsförbundet i norra Örebro län (SOFINT).

Anvisningsförfarandet till coachingteamet skiljer sig något åt från anvisningen till AME. I granskningen beskrivs att det vanligaste är att ett trepartsmöte där socialsekreterare från försörjningsstödsverksamheten, coachingteamet och den enskilde deltar. Vid detta möte diskuteras lämplig planering. Coachingteamet informerar om sitt arbete och den enskilde förväntas därefter tacka ja eller nej till den erbjudna insatsen. Det framhålls vara relativt vanligt att vården eller Försäkringskassan är initiativtagare till kontakten med coachingteamet.

Vid intervjuer samt i försörjningsstödsverksamhetens verksamhetsberättelse för år 2021 beskrivs att det inom ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsenheten vid granskningstillfället påbörjats ett gemensamt arbete utifrån Socialstyrelsens standardiserade bedömningsmetod Förutsättningar inför arbete (FIA), som är avsedd att användas i förändringsarbete med biståndsmottagare av ekonomiskt bistånd. Enligt uppgift skulle arbetet med FIA implementeras under år 2021 men har blivit försenat till följd av de begränsningar som covid-19-pandemin medfört. Intervjuade framhåller att metoden kommer att prövas under en tid för att se om det kan bli aktuellt att bredda användandet som en del i arbetet med att stötta individer till egen försörjning.

Riktlinjer och stöd i handläggningen av ekonomiskt bistånd

² Nora, Hällefors samt Ljusnarsbergs kommuner

Som stöd i handläggningen av ekonomiskt bistånd finns socialnämndens *riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd, Lindesbergs kommun* (fastställda 2021-03-18 och giltiga till och med 2023-03-31). I riktlinjedokumentet finns ett särskilt avsnitt som rör målgruppen arbetslösa. I detta avsnitt betonas socialtjänstens möjligheter att kräva att en arbetslös biståndssökande står till arbetsmarknadens förfogande på heltid och att denne tar anvisat arbete. Detta innebär bland annat att den enskilde ska vara anmäld på Arbetsförmedlingen, aktivt söka arbete samt delta i av Arbetsförmedlingen anvisade aktiviteter. I riktlinjerna framgår vidare att en person som ansöker om ekonomiskt bistånd till följd av arbetslöshet uppmanas att kontakta arbetsmarknadsenheten för att rätt till bistånd ska kunna föreligga. Den som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller social problematik inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande har rätt till bistånd om denne utifrån förmåga medverkar till att förändra sin situation på sådant sätt att egen försörjning kan uppnås.

Utöver dokumenterade riktlinjer finns även andra former av stöd i handläggningen att tillgå. Socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd har så kallade samråd tre gånger per vecka, ledda av enhetschef. Dessa möten syftar till att kunna diskutera ärenden där kollegialt stöd och vägledning behövs för att komma vidare. Två gånger per termin genomförs också det som kallas *ekonomigrupp*, vilket beskrivs vara en form av "metoddag" där frågor på en övergripande nivå diskuteras. Det kan exempelvis handla om genomgång av domar, riktlinjer, nya direktiv som man behöver förhålla sig till i handläggningen etc.

Utöver ovanstående genomförs även två gånger per termin en genomgång av samtliga aktuella ärenden, där enhetschef tillsammans med respektive socialsekreterare går igenom ärendelistan och diskuterar både handläggningen av själva biståndet med fokus på den ekonomiska situationen, men också planeringen för hur den enskilde ska nå självförsörjning. En så kallad administrativ genomgång genomförs också två gånger per termin, där handläggare kontrollerar exempelvis folkbokföring och kontoöversikter samt avslutar de ärenden som inte längre är aktuella.

Även inom AME finns möjlighet till ärendehandledning, cirka var sjätte vecka.

Genomförandeplan/handlingsplan

I socialnämndens rutin *Skapa handlingsplan försörjningsstöd* (fastställd 2020-11-20) framgår att den enskildes resurser, förutsättningar och behov noga behöver utredas för att hitta individuella lösningar på försörjningsproblem. När försörjningshindret är klarlagt kan den gemensamma planeringen dokumenteras i en genomförandeplan/handlingsplan, som därefter utgör utgångspunkt för uppföljning och utvärdering av huruvida insatserna gett avsett resultat. I rutindokumentet framgår även en steg-för-steglista för hur en sådan handlingsplan upprättas i det digitala journalsystemet.

Intervjuade beskriver att arbetet med att säkerställa att handlingsplaner som beskriver vägen till egen försörjning upprättas i alla ärenden har gått framåt under senare tid. I försörjningsstöds verksamhetsberättelse för år 2021 framgår att man under år 2021

fortsatt att arbeta för att det ska finnas handlingsplaner i alla ärenden samt att dessa regelbundet ska följas upp. I verksamhetsberättelsen framgår att uppskattningen är att handlingsplan finns i cirka 70 % av alla ärenden, vilket framhålls vara en ökning med 30 procentenheter jämfört med föregående år. Vid intervjuer och i rutindokument beskrivs att en handlingsplan ska upprättas i samband med månadsansökan nummer två av försörjningsstöd. I verksamhetsberättelsen framhålls att detta innebär att handlingsplaner i 100 % av ärendena inte kan nås, då det alltid finns ett visst antal aktuella ärenden som är i fasen mellan ansökan nummer ett och nummer två. Enligt uppgift i granskningen upprättas i vissa fall (i mån av tid) en plan redan i samband med nybesöket, om det står klart att individen/hushållet kommer att ha ett fortsatt behov av bistånd. Planen ska enligt rutin revideras var tredje månad. Enligt intervjuade finns vid granskningstillfället förutsättningar för att kunna efterleva denna rutin.

Vid intervjuer ges uttryck för att även arbetsmarknadsenheten nyligen påbörjat ett arbete med att strukturera dokumentationen av den enskildes planering i form av en handlingsplan för deltagande i arbetsmarknadsinsatser. Arbetsmarknadsenhetens arbetet med handlingsplaner har vid granskningstillfället ännu inte implementerats men enligt uppgift förs dialoger om hur formerna för detta lämpligen bör se ut. Hittills har deltagares planering dokumenterats i löpande text i verksamhetssystemet.

Resursjobb och breddad rekrytering

I Lindesbergs kommun finns sedan början av år 2020 möjlighet till så kallade resursjobb, som riktar sig till personer med funktionsvariation, nyanlända med behov av extra stöd samt långtidsarbetslösa. Resursjobb är en tidsbegränsad anställning som kombineras med studier/kurser/föreläsningar i syfte att rusta individen för den öppna arbetsmarknaden. Resursjobben varken ersätter eller konkurrerar med andra jobb utan ska ses som ett komplement till befintliga yrkesroller på arbetsplatsen. Särskilda medel från kommunstyrelsen har "öronmärkts" för resursjobben och anställningarna är således inte beroende av exempelvis respektive nämnds tilldelade budget. I de fall som individen är berättigad någon form av statligt anställningsstöd (exempelvis nystartsjobb eller extratjänst) kopplas detta till resursjobbet. Under år 2021 uppgick antalet individer med resursjobb som mest till 14 kvinnor och 14 män under en och samma månad.

Tillväxtnämnden fattade 2021-02-09 beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en modell som möjliggör att de människor som står längst från arbetsmarknaden en anställning inom kommunen. Utifrån detta beslutade nämnden 2021-06-16 att komplettera Resursjobben med koncept för "breddad rekrytering". Förvaltningen föreslår ett antal enklare arbetsuppgifter inom de kommunala verksamheterna som kan vara grunduppdrag för målgrupperna för breddad rekrytering.

Bedömning

Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns rutiner rörande tillgång till arbetsmarknadsinsatser?

Delvis.

Vår uppfattning är att det i huvudsak finns en samsyn mellan socialnämnden och tillväxtnämnden vad gäller målsättningar och hur arbetet för att stötta individer till egen försörjning ska bedrivas, samt att det till viss del finns rutiner rörande tillgång till arbetsmarknadsinsatser. Detta i form av exempelvis riktlinjer för handläggning samt rutiner för upprättande av handlingsplaner.

Vi ser positivt på socialnämndens intensifierade arbete med att upprätta handlingsplaner i aktuella ärenden, då detta kan ge ökade förutsättningar för en tydlig struktur och systematik i arbetet med att stötta individer till egen försörjning. Då handlingsplaner fortsatt saknas i cirka 30 % av ärendena bedömer vi att det är väsentligt att detta arbete fortskrider så att även de som ännu inte har handlingsplaner får detta i enlighet med rutin; dvs. inför/i samband med ansökan nummer två. I detta avseende ser vi också positivt på att tillväxtnämnden påbörjat en dialog om hur formerna för handlingsplan för deltagande i arbetsmarknadsinsatser ska se ut. Vår bedömning är att nämnderna i möjligaste mån bör sträva efter att säkerställa att enskilda individers handlingsplaner harmoniserar med varandra. I sammanhanget vill vi även uppmana nämnderna att så småningom utvärdera effekterna av FIA som instrument för förändringsarbete.

Vi noterar att det inom arbetsmarknadsenheten finns två rutindokument (*Rutiner för handläggning AME* samt *Gemensamma rutiner med SOC*) som liknar varandra till innehåll. Vår rekommendation är att dokumenten ses över med avseende på aktualitet och för att överväga om det är möjligt att samla rutinerna i ett och samma dokument som också revideras regelbundet.

Samverkansstrukturer och ansvarsfördelning

Revisionsfråga 2: Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns etablerade samverkansstrukturer för arbetsmarknadsinsatser, inklusive en tydlig ansvarsfördelning?

I Socialstyrelsens *Ekonomiskt bistånd- Handbok för socialtjänsten* framgår att:

“För att kunna erbjuda bästa möjliga stöd och individuellt anpassade insatser är det viktigt att handläggaren vid behov samarbetar med andra verksamheter inom socialtjänsten, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, hälso- och sjukvården med flera.”

lakttagelser

Som tidigare nämnts är det så kallade coachingteamet ett samverkansprojekt mellan kommuner, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt regionen. Intervjuade beskriver att coachingteamets inrättande har medfört en ökad tydlighet avseende individer med låg arbetsförmåga. Innan coachingteamet startade ska oklarheter ha funnits avseende om, och i så fall till vilka insatser, individer med en arbetsförmåga understigande 25 % kunde anvisas. Det faktum att coachingteamets ingående parter är

samlokaliserade framhålls bidra positivt till ett nära samarbete och korta kommunikationsvägar.

Enligt uppgift i granskningen sker samverkan med Försäkringskassan i individärenden utifrån behov, men det finns inte någon övergripande överenskommelse eller samverkansstruktur utöver coachingteamet. I sammanhanget nämns att en sådan struktur dock kan vara utmanande att få till då Försäkringskassan hanterar många olika förmåner.

Vad gäller samverkan med hälso- och sjukvården finns formaliserade strukturer i form av exempelvis regelbundna månadsmöten med rehabkoordinatorer både från vårdcentralen och psykiatrin. Därutöver har Lindesbergs kommun även ett avtal med en förtroendeläkare där möjlighet finns till att några gånger per termin samråda kring bedömning av läkarintyg.

Utöver ovanstående finns även en lokal överenskommelse mellan Arbetsförmedlingen och Lindesbergs kommun för att minska ungdomsarbetslösheten. Målgruppen är alla unga i åldern 16-24 år som varken arbetar eller studerar, eller som är undersysselsatta. Den befintliga överenskommelsen är tecknad i februari 2022.

Vad gäller ansvarsfördelningen mellan socialsekreterare och arbetsmarknadshandläggare i individärenden beskriver samtliga intervjuade denna som tydlig. Dialog förs utifrån behov och verksamheterna har dessutom gemensamma möten varannan vecka där individärenden diskuteras. Vid en av dessa två månatliga träffar deltar även Arbetsförmedlingen. Sedan en tid tillbaka deltar även coachingteamet.

I granskningen framhålls att arbetsmarknadsenhetens samverkan med det lokala näringslivet har utvecklats positivt på senare tid och detta beskrivs vara en förutsättning för att undvika en inlåsnings effekt i kommunens egna verksamheter. Likaså nämns att det inom SFI³-undervisningen sker ett omfattande motivationsarbete och information om exempelvis varför man behöver arbeta i Sverige, riktat främst till de individer som har bristande utbildnings-/arbetslivsbakgrund från hemlandet.

Bedömning

Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns etablerade samverkansstrukturer för arbetsmarknadsinsatser, inklusive en tydlig ansvarsfördelning?

Ja.

Vi konstaterar att det finns etablerade strukturer för både intern samverkan mellan kommunens aktörer och extern samverkan med parter såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt regionen främst inom ramen för coachingteamet. Utifrån genomförda intervjuer är vår bedömning att det i huvudsak finns en god samverkan mellan försörjningsstödsverksamheten och AME, vilket ger förutsättningar för samsyn och likriktning vad gäller målsättningar.

³ Svenska för invandrare

Uppföljning på individnivå

Revisionsfråga 3: Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns former för uppföljning av arbetsmarknadsinsatser på individnivå?

I Socialstyrelsens handbok för ekonomiskt bistånd framgår att uppföljningen av aktiviteter som är kopplade till rätten till bistånd ofta är av kvantitativ karaktär, med fokus på om personen har deltagit i insatsen i tillräckligt hög grad eller exempelvis sökt ett visst antal arbeten. Socialstyrelsen menar att socialtjänsten utöver detta även behöver följa upp om insatsen varit till avsedd hjälp för den enskilde. Att ta reda på hur personen själv upplever insatsen är en viktig del i den kvalitativa uppföljningen.

lakttagelser

Intervjuade framhåller ansvarsfördelningen vad gäller uppföljning på individnivå som tydlig. Arbetsmarknadsenheten ansvarar för att följa upp arbetsmarknadsinsatsen och dokumentera i det verksamhetssystem som även socialsekreterarna har tillgång till. Efter samtycke från den enskilde kan socialsekreterare läsa det som arbetsmarknadsenheten skriver i individärendet. Detta beskrivs underlätta handläggningen av den månatliga ansökan om försörjningsstöd, då följsamhet till uppgjord planering i regel är en förutsättning för att rätt till bistånd ska föreligga. Enligt uppgift från intervjuade fungerar arbetssättet väl och dokumentation i ärendet förs vanligtvis löpande. Vid behov tas en direktkontakt med ansvarig handläggare på AME, i de fall som oklarheter finns kring den enskildes deltagande i uppgjord planering. Ovan beskrivna arbetssätt framgår även i försörjningsstödsverksamhetens rutindokument för beställning/handläggare för deltagare i AME. I AME:s *Gemensamma rutiner med SOC* framgår att försörjningsstödsenheten ska kontaktas om en deltagare missar tre inbokade besök eller uteblir från sitt schema tre dagar i rad utan att höra av sig.

Som tidigare nämnts ska också den upprättade handlingsplanen följas upp av socialsekreterare var tredje månad och revideras utifrån behov. Intervjuade uppger att följsamheten till detta i huvudsak är god och att frågan rörande handlingsplaner varit en stående punkt på dagordningen för arbetsplatsträffarna under år 2021 och 2022. Vid dessa träffar har handläggarna haft möjlighet att diskutera, tipsa och hjälpa varandra i arbetet med handlingsplaner. Uppföljningen av handlingsplanen uppges inte specifikt innehålla frågor till den enskilde om hur denne själv upplever insatsen. I sammanhanget nämns dock att ansvaret för att följa upp arbetsmarknadsinsatser åligger handläggare på AME.

I material som vi inom ramen för granskningen tagit del av finns resultat från en utvärdering som riktats till resursjobbstagare för år 2021 inkluderat. I detta framgår bland annat att deltagarna till stor del varit mycket nöjda med kontakten på arbetsmarknadsenheten, att man får den hjälp man behöver för att komma närmare målet att arbeta eller studera samt att vara på AME leder till förbättringar. I granskningen ges också uttryck för att AME genomför utvärderingar/enkätundersökningar utifrån ungdomars feriejobb samt att även deltagare i coachingteamets verksamheter får svara

på enkäter avseende upplevelsen av bemötande, stöd och hur insatserna påverkar deras utveckling. Vi har dock inom ramen för granskningen inte tagit del av underlag som visar på det sistnämnda.

Vad gäller uppföljning och mätning av progression på individnivå framhålls i granskningen att verksamheterna påbörjat ett arbete utifrån resultatet av den danska studien *Beskæftigelses Indikator Projektet* (BIP), som undersökte vad det är som gör att individer som är långtidsarbetslösa till följd av komplex problematik kommer i arbete⁴. Tanken uppges vara att få inspiration från resultatet i studien för att öka förutsättningarna för att lyckas i uppdraget med att få fler individer till egen försörjning. Detta bland annat för att i högre grad kunna mäta progression/stegförflyttningar genom exempelvis en självskattningsenkät var tredje månad, samt ha en gemensam plattform för planering och samordning av insatser, oavsett vilken insats den enskilde deltar i. Några introduktionstillfällen uppges ha genomförts och en utbildning för samtliga försörjningsstödshandläggare och personal på AME är planerad till hösten 2022.

Bedömning

Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns former för uppföljning av arbetsmarknadsinsatser på individnivå?

Ja.

Utifrån genomförd granskning är vår bedömning att det i allt väsentligt finns former för uppföljning på individnivå och att ansvarsfördelningen uppfattas som tydlig. Vi ser positivt på det arbete som bedrivits inom socialnämnden för att säkerställa att dokumenterade handlingsplaner ska finnas i alla ärenden då detta kan ge ökade förutsättningar för en strukturerad uppföljning.

Socialstyrelsen betonar i sin handbok för ekonomiskt bistånd vikten av att ta reda på hur personen själv upplever insatsen. Vi kan i granskningen se att en sådan uppföljning gjorts vad gäller individer i resursjobb och enligt uppgift även inom andra grupper (exempelvis feriearbetande ungdomar samt deltagare i coachingteamets verksamhet) men uppfattar att det i övrigt inte finns en systematik i att ta reda på hur individen själv upplever de insatser som denne deltar i. Vi ser därför positivt på det arbete som pågår för att stärka den kvalitativa uppföljningen på individnivå.

Uppföljning på övergripande nivå

Revisionsfråga 4: Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden en tillfredsställande uppföljning och återrapportering av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat på en aggregerad nivå?

⁴ Studien visade på att ett antal faktorer var mest avgörande för att en person med komplexa problem skulle komma i arbete. Det handlade bland annat om handledarens tilltro till individen, kontinuerliga insatser utan avbrott, ett konstant fokus på arbete/studier samt fokus på helheten i form av t ex hälsa.

Iakttagelser

Socialnämnden

I socialnämndens verksamhetsberättelse för år 2021 redogörs bland annat för de olika kvalitetsfaktorerna och dess utfall för året. Ett antal av dessa berör försörjningsstödsområdet i någon form. Det handlar exempelvis om *Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd*, där utfallet för år 2021 var 71 % (att jämföra med 72 % år 2020). Detta innebär att 71 % av de hushåll som varit aktuella för försörjningsstöd inte längre var i behov av bistånd ett år efter att deras ärende avslutats. I verksamhetsberättelsen framhålls även det arbete som skett inom försörjningsstödsenheten vad gäller upprättande av handlingsplaner med kort- och långsiktiga mål för att nå egen försörjning.

En genomgång av protokoll från socialnämndens sammanträden för perioden januari 2021 till och med april 2022 visar att frågor rörande ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser har varit föremål för hantering av nämnden vid flertalet tillfällen. Nämnden erhåller bland annat statistik om antalet ärenden samt uppgifter om att kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd minskar (2021-04-15, 2021-09-16, 2021-10-14, 2021-12-16, 2022-01-13 samt 2022-04-13). I protokollet från oktober 2021 framgår bland annat att samarbetet med AME gett god effekt. Fördjupad information avseende statistik från försörjningsstöd, AME och Arbetsförmedlingen rapporteras vid sammanträdet 2021-05-12. Vid detta tillfälle redovisas antalet hushåll och individer, antal barn samt vilka kategorier som är aktuella för försörjningsstöd, samt en jämförelse med motsvarande period föregående år. Vidare framgår att *“Arbetsmarknadsenheten har under 2020 återlämnat 61 ärenden till uppdragsgivarna Försörjningsstöd och Arbetsförmedlingen. En tredjedel av dessa ärenden återkommer till Arbetsmarknadsenheten efter en tid. Enheten arbetar med att utvärdera arbetssätt och insatser i syfte att fånga upp dessa personer redan första gången och undvika rundgång av ärenden. Arbetsmarknadsenheten redovisar även vad som hänt med resterande avslutade ärenden samt annan statistik som är kopplad till dokumentationssystemet GW-Arbeitsmarknad.”* En liknande rapportering avseende statistik från försörjningsstöd, AME och Arbetsförmedlingen sker även vid sammanträdet 2021-10-14.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av försörjningsstödsverksamhetens *Rutin för egenkontroll* (datum för fastställande framgår ej av dokumentet). I denna framgår att egenkontrollen sker genom att samordnare slumpmässigt väljer ut en ansökan med tillhörande journalanteckning och normberäkning. Därefter fördelas dokumentationen i arbetsgruppen så att kollegor granskar varandras ärenden. Granskningen omfattar bland annat huruvida den enskildes planering går att utläsa i dokumentationen, vad som eventuellt utgör hinder för deltagande i planeringen etc. I övrigt är kontrollen huvudsakligen inriktad på ekonomiska aspekter som exempelvis huruvida rätt personer ingår i hushållet, om tillräckliga underlag för ansökta kostnader finns, om den enskilda/hushållet har de statliga ersättningar som denne har rätt till etc. När kontrollerna har genomförts månadsvis får alla handläggare tillbaka sin granskade utredning för att själva ta del av denna för sitt eget förbättringsarbete. Sammanfattning av kontrollerna sker årsvis i arbetsgruppen och månadsvis i det digitala

ledningssystemet Stratsys. I granskningen framkommer vidare att det under hösten 2021 genomförts ett större utvecklings-/förbättringsarbete inom försörjningsstödsverksamheten. Samtliga handläggare har då fått handlägga fem ärenden åt en kollega. Därefter har handläggarna fått svara på ett antal frågor rörande vad som redan görs bra i arbetet och vad som verksamheten behöver jobba vidare med. De områden som identifierats som föremål för förbättringsarbete har verksamheten arbetat vidare med vid de så kallade ekonomigruppsmötena.

Tillväxtnämnden

I tillväxtnämndens årsredovisning för år 2021 framgår att nämnden haft utvecklingsmålet *“Rusta individer att bli självförsörjande och skapa förutsättningar för individer och företag att växa”*. Målet bedömdes uppfyllt för helåret. I samband med redovisning av kvalitetsfaktorn *“Egenförsörjning”* anges att 31,8 % under året gått vidare till arbete eller studier och därmed också blivit självförsörjande, vilket innebär 47 personer. Samma kvalitetsfaktor finns även angiven i tillväxtnämndens verksamhetsplan för år 2022. Till detta finns ett antal indikatorer knutna.

Vid genomgång av protokoll från tillväxtnämndens sammanträden noteras att det tidigare nämnda området kring breddad rekrytering varit föremål för hantering av nämnden vid ett flertal tillfällen under år 2021. Därutöver har nämnden även erhållit information om förvaltningens arbete med målgruppen försörjningsstödstagare (2021-10-12) samt Masugnens verksamheter inom arbetsmarknad och vuxenutbildning (2022-03-15). Vid sammanträdet i mars 2022 erhöll nämnden även information om projekt som startats upp, pågår och avslutas inom arbetsmarknadsenheten under år 2022. Dessa protokoll har även skickats till socialnämnden för kännedom. Arbetsmarknadsenheten har också rapporterat information om bland annat resursjobb och breddad rekrytering till kommunstyrelsen vid totalt fyra tillfällen under år 2021 och ett tillfälle (fram till tiden för granskningens genomförande) under år 2022.

Vid intervjuer ges uttryck för att arbetsmarknadsenheten under tidigare år gått igenom alla de ärenden som återremitterats till anvisaren (dvs. där individen inte gjort någon progression) i syfte att se vad som inte fungerat och vilka åtgärder som behöver vidtas för att förutsättningarna ska förbättras. Enligt uppgift är uppföljningen för år 2021 försenad, bland annat till följd av covid-19-pandemin samt flyktingkrisen som upptagit stort fokus under början av år 2022, och planeras att genomföras innan sommaren.

Utmaningar framåt

Intervjuade beskriver bland annat att det finns ett behov av utökning av sysselsättningsverksamhet/“lågtröskelinsatser” för individer som står långt från arbetsmarknaden och ännu inte är redo för arbetsmarknadsinsatser inom AME:s eller coachingteamets regi. Vid granskningstillfället finns möjlighet till placering i second hand-butiker, vilket intervjuade menar inte passar alla individer. I avseendet nämns bland annat att utrikesfödda kvinnor med bristande utbildnings- och arbetslivsbakgrund, personer i aktivt missbruk samt “hemmasittare” som inte haft några tidigare

myndighetskontakter utgör några identifierade målgrupper där särskilda utmaningar upplevs vad gäller möjligheten att finna lämpliga arbetsmarknadsförberedande insatser för.

Bedömning

Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden en tillfredsställande uppföljning och återrapportering av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat på en aggregerad nivå?

Ja.

Hantering av frågor som rör ekonomiskt bistånd hanteras inom socialnämnden medan ansvaret för arbetsmarknadsinsatser åligger tillväxtnämnden. Vår bedömning är att en fungerande samverkan mellan dessa nämnder är nödvändig för att lyckas med uppdraget att stötta individer till egen försörjning. Vi ser därför positivt på att verksamheterna vid flertalet tillfällen genomfört en samlad rapportering till båda nämnderna avseende samarbetet och resultatet av genomförda insatser på en aggregerad nivå samt att tillväxtnämndens protokollsutdrag översänts till socialnämnden för kännedom i de fall som socialnämndens verksamhet berörs. Uppföljning av mål och kvalitetsfaktorer på området sker även i nämndernas årsredovisningar. Vi ser i sammanhanget även positivt på att utvecklingsområden identifierats i samband med uppföljningen och att åtgärder som exempelvis breddad rekrytering vidtagits mot bakgrund av detta.

En väl genomförd uppföljning kan leda till bättre kunskap om de insatser som verksamheten erbjuder och hur dessa fungerar. Mot bakgrund av detta vill vi uppmana socialnämnden och tillväxtnämnden att fortsätta med samlade uppföljningar av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat, i syfte att kontinuerligt säkerställa att de insatser som ges motsvarar de behov som finns.

Även om vår granskning främst är avgränsad till arbetsmarknadsinsatser noterar vi utifrån genomförda intervjuer att en särskild utmaning upplevs finnas vad gäller förutsättningarna för att stötta vissa målgrupper som står långt från arbetsmarknaden till egen försörjning. Detta kan dels handla om förberedande insatser som kan bidra till stegförflyttningar mot arbetsmarknadsinsatser och på sikt den reguljära arbetsmarknaden, dels att kunna påvisa att arbetsförmåga saknas och således skapa en grund för ansökan om exempelvis sjukersättning via Försäkringskassan i de fall som detta är aktuellt. I detta avseende finns flera samverkansstrukturer som stödjer arbetet. Utifrån det som i granskningen lyfts fram som särskilt utmanande målgrupper vill vi dock rekommendera socialnämnden att genomföra en behovsanalys för att se över om, och i så fall hur, förutsättningarna för detta kan utvecklas ytterligare.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lindesbergs kommun genomfört en granskning avseende ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden och tillväxtnämnden säkerställer en ändamålsenlig process som leder till att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får tillgång till arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att socialnämnden och tillväxtnämnden **i allt väsentligt** säkerställer en ändamålsenlig process som leder till att individer som uppbär ekonomiskt bistånd får tillgång till arbetsmarknadsinsatser som kan leda till egen försörjning.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning
1. Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns rutiner rörande tillgång till arbetsmarknadsinsatser?	<p>Delvis</p> <p>Det finns i huvudsak en samsyn mellan socialnämnden och tillväxtnämnden vad gäller målsättningar och hur arbetet för att stötta individer till egen försörjning ska bedrivas, och till viss del rutiner rörande tillgång till arbetsmarknadsinsatser.</p> <p>Vi ser positivt på socialnämndens intensifierade arbete med att upprätta handlingsplaner i aktuella ärenden, då detta kan ge ökade förutsättningar för en tydlig struktur och systematik i arbetet med att stötta individer till egen försörjning. I detta avseende ser vi också positivt på att tillväxtnämnden påbörjat en dialog om hur formerna för handlingsplan för deltagande i arbetsmarknadsinsatser ska se ut. Vår bedömning är att nämnderna i möjligaste mån bör sträva efter att säkerställa att enskilda individers handlingsplaner harmoniserar med varandra.</p>
2. Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns etablerade samverkansstrukturer?	<p>Ja</p> <p>Det finns etablerade strukturer för både intern samverkan mellan kommunens aktörer och extern samverkan med parter såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt regionen främst inom ramen för coachingteamet. Det</p>

<p>rer för arbetsmarknadsinsatser, inklusive en tydlig ansvarsfördelning?</p>	<p>finns i huvudsak finns en god samverkan mellan försörjningsstödsverksamheten och AME, vilket ger förutsättningar för samsyn och likriktning vad gäller målsättningar.</p>	
<p>3. Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden att det finns former för uppföljning av arbetsmarknadsinsatser på individnivå?]</p>	<p>Ja Det finns i allt väsentligt former för uppföljning på individnivå och att ansvarsfördelningen uppfattas som tydlig. Vi ser positivt på det arbete som bedrivits inom socialnämnden för att säkerställa att dokumenterade handlingsplaner ska finnas i alla ärenden då detta kan ge ökade förutsättningar för en strukturerad uppföljning. Vi ser därför positivt på det arbete som pågår för att stärka den kvalitativa uppföljningen på individnivå och som också inkluderar den enskildes egen uppfattning om de insatser som denne deltar i.</p>	
<p>4. Säkerställer socialnämnden och tillväxtnämnden en tillfredsställande uppföljning och återrapportering av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat på en aggregerad nivå?</p>	<p>Ja Hanteringen av frågor som rör ekonomiskt bistånd hanteras inom socialnämnden medan ansvaret för arbetsmarknadsinsatser åligger tillväxtnämnden. En fungerande samverkan mellan dessa nämnder är nödvändig för att lyckas med uppdraget att stötta individer till egen försörjning. Vi ser därför positivt på att verksamheterna vid flertalet tillfällen genomfört en samlad rapportering till båda nämnderna avseende samarbetet och resultatet av genomförda insatser på en aggregerad nivå samt att tillväxtnämndens protokollsutdrag översänts till socialnämnden för kännedom i de fall som socialnämndens verksamhet berörs.</p> <p>Uppföljning av mål och kvalitetsfaktorer på området sker även i nämndernas årsredovisningar. Vi ser i sammanhanget även positivt på att utvecklingsområden identifierats i samband med uppföljningen och att åtgärder som exempelvis breddad rekrytering vidtagits mot bakgrund av detta.</p>	

2022-05-31

Tobias Björn

Erika Brolin

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lindesbergs kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2022-03-01. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

2022-08-08

SN 2022/68

Socialförvaltningen
Malin Spiik
0581-812 90
malin.spiik@lindesberg.se

Socialnämnden

Sammanställning ej verkställda beslut kvartal 2 2022**Förslag till beslut**

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

- Redovisning ej verkställda beslut kvartal 2 överlämnas till kommunfullmäktige

Ärendebeskrivning

Enligt 16 kap 6 f-h §§ SoL (socialtjänstlagen) är kommunerna skyldiga att rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL, samt 28 f-h §§ LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) enligt 9 § LSS, som ej verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Även beslut som har avbrutits och ej verkställts inom tre månader ska rapporteras.

Rapporteringen sker kvartalsvis till IVO, inspektionen för vård och omsorg, i samband med denna rapportering skall socialnämnd informeras och sedan överlämnas till kommunfullmäktige.

Om IVO bedömer att den enskilde har fått vänta oskäligt länge på att ett beslut ska verkställas kan myndigheten ansöka om utdömande av en särskild avgift hos förvaltningsrätten.

Madlenka Gustafsson
Förvaltningschef

Malin Spiik
Handläggare

För åtgärd:

Kommunfullmäktige

För kännedom:

Socialnämnd

Bilagor:

Redovisning ej verkställda beslut kvartal 2 2022

Ej verkställda beslut - Kvartal 2 2022 (Socialnämnd)

Område	Ej verkställda beslut	Män Q2	Kvinnor Q2	Antal Q2	Antal Q1	Antal Q4 2021	Antal Q3 2021	Antal Q2 2021
Funktionsstöd	Avlösare (LSS)	0	0	0	0	1	1	0
	Bostad med särskild service (LSS)	3	2	5	3	2	6	6
	Daglig verksamhet (LSS)	2	0	2	2	2	4	4
	Dagverksamhet (SoL)	0	0	0	0	0	0	0
	Kontaktperson (LSS)	6	5	11	6	6	5	6
	Ledsagare (LSS)	2	1	3	2	3	1	2
	Stödfamilj (LSS)	1	4	5	4	2	1	1
	Återrapporterade ärenden, som blivit inrapporterade även föregående kvartal	10	6	16	12	12	15	13
	Beslut verkställda/avslutade inom kvartalet	2	1	3	2	5	7	4
	Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år (LSS)	0	0	0	0	0	0	0
	Korttidsboende (LSS)	0	0	0	0	0	0	2
	Bostad med särskild service barn och ungdom (LSS)	0	0	0	0	0	0	0
Individ och familjeomsorg	Boendestöd	0	0	0	0	0	0	0
	Ekonomiskt bistånd	1	1	2	4	4	0	0
	Familjehemsplaceringar	0	0	0	0	0	0	0
	Kontaktfamilj	1	1	2	2	2	1	1
	Kontaktperson	1	1	2	0	0	0	0
	Kontaktperson psykiatri	0	0	0	0	0	0	0
	Övriga insatser	2	3	5	1	1	0	3
	Återrapporterade ärenden, som blivit inrapporterade även föregående kvartal	0	3	3	1	1	0	0
	Beslut verkställda/avslutade inom kvartalet	0	1	1	0	1	0	3
	Avslutade utan verkställighet	0	0	0	4	4	0	0
Vård och omsorg	Dagverksamhet	0	0	0	0	0	0	0
	Gruppboende	1	4	5	3	1	4	0
	Korttidsboende	0	0	0	0	0	0	0
	Vårdboende	2	4	6	3	2	2	1
	Återrapporterade ärenden, som blivit inrapporterade även	1	2	3	1	5	1	2

Område	Ej verkställda beslut	Män Q2	Kvinnor Q2	Antal Q2	Antal Q1	Antal Q4 2021	Antal Q3 2021	Antal Q2 2021
	föregående kvartal							
	Beslut verkställda/avslutade inom kvartalet	2	5	7	3	2	4	10
	Hemtjänst	0	0	0	0	0	0	0
	Trygghetslarm	0	0	0	0	0	0	0
	Växelvård	1	1	2	1	0	1	4

2022-08-15

SN 2022/34

Socialförvaltningen
Peter Björklund

peter.bjorklund@lindesberg.se

Socialnämnden (beredande)

Tillägg revidering (1)_Delegationsordning socialnämnden 2022

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

- Godkänna och anta den kompletterande revideringen i enlighet med bifogad Delegationsordning Socialnämnden.

Ärendebeskrivning

En stor revidering av gällande delegationsordning för Socialnämnden genomfördes i mars 2022. Organisations- och lagförändringar föranleder kontinuerlig revidering i delegationsordningen. Likaså att det vid tillämpning av delegation ibland behöver tydliggöras och revideras för verksamhetens bästa. I detta fall då ärende och delegat för områdena Vård och omsorg samt Funktionsstöd ska likställas med Individ och familj.

I detta fall gäller det under *Vård och omsorg och myndighet*, punkt 3C samt under *Funktionsstöd och myndighet*, punkt 4B respektive 4R.

Se förslag nedan.

Madde Gustafsson
Förvaltningschef

Peter Björklund
Handläggare

För åtgärd:

Utvecklingsstrateg socialförvaltningen

För kännedom:

Verksamhetschef funktionsstöd
Enhetschef e-hälsa och Myndighetsenheten

Tillägg/revidering delegationsordning Socialnämnden 220818

3. Vård och omsorg & myndighet

Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
A. Beslut om anvisning av permanent plats på särskilt boende som disponeras av socialnämnden		Enhetschef VoO	I samråd med borådet
B. Beslut om anvisning av plats på korttidsvård	4 kap 1 § SoL	Utsedd enhetschef	
C. Beslut om köp av korttidsplats eller boende i annan kommun eller hos annan vårdgivare - Vårdvistelse i max tre månader. - Utöver tre månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef SNAU	Obs! lagen om offentlig Upphandling Se bil.1 kompletterade beslutanderätt
D. Beslut att använda platser		Verksamhetschef	SNAU beslutar om inflysningsstopp

4. Funktionsstöd & myndighet

Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
A. Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson - Enligt norm och riktlinjer - Utöver norm och riktlinjer	Avser beslut enligt SoL	Enhetschef/ samordnare externa insatser. Verksamhetschef	Se aktuellt cirkulär från SKL och SN:s riktlinjer
B. Beslut om köp av plats i annan kommun eller av annan vårdgivare - Vårdvistelse max tre månader. - Utöver tre månader	4 kap 1 § SoL	Enhetschef SNAU	Kolla om plats först. I brådskande ärenden SN:s ordf. vice ordf eller annan ledamot nämnden utser. Beslutet avser personer med långvarig funktionsnedsättning. Se även 2 kap.5 § SoL. att sluta avtal

Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
R. Beslut om boende för vuxna i bostad med särskild service. - Inom kommunens boenden - Inom boenden som drivs av annan (externa placeringar) - Vårdvistelse max tre månader. - Utöver tre månader	7 § och 9 § 9 p LSS	Handläggare Enhetschef SNAU	OBS LOU

Socialförvaltningen
Peter Björklund

peter.bjorklund@lindesberg.se

Socialnämnden

Tillägg (2) Delegationsordning socialnämnden 2022

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

- Godkänna och anta den kompletterande revideringen i enlighet med bifogad text nedan till Delegationsordning Socialnämnden.

Ärendebeskrivning

En stor revidering av gällande delegationsordning för Socialnämnden genomfördes i mars 2022. Organisations- och lagförändringar föranleder kontinuerlig revidering i delegationsordningen. Likaså att det vid tillämpning av delegation ibland behöver tydliggöras och revideras för verksamhetens bästa. Ett sådant tillfälle uppdagades i anslutning till beredande socialnämnd i augusti 2022, då en annan mindre revidering gjordes.

I detta fall rör det område 2 Individ och familj, stycke Övrig vuxen (2.8) och punkt D.

Se förslag nedan.

Madde Gustafsson
Förvaltningschef

Peter Björklund
Handläggare

För åtgärd:

Utvecklingsstrateg socialförvaltningen

För kännedom:

Verksamhetschef Individ och familj
Enhetschef försörjningsstöd

Tillägg/revidering delegationsordning Socialnämnden 220915

D. Begäran till försäkringskassa eller Pensionsmyndighet att nämnden ska uppbära del av sjukpenning, förebyggande sjukpenning, pension, sjukersättning eller aktivitetsersättning för den som bereds vård i sådant hem för vård och boende eller familjehem inom socialtjänsten som ger vård och behandling åt missbrukare av alkohol eller narkotika	106 kap 13 § SFB	Socialsekreterare	
--	---------------------	-------------------	--

Denna punkt på agendan är sekretessbelagd